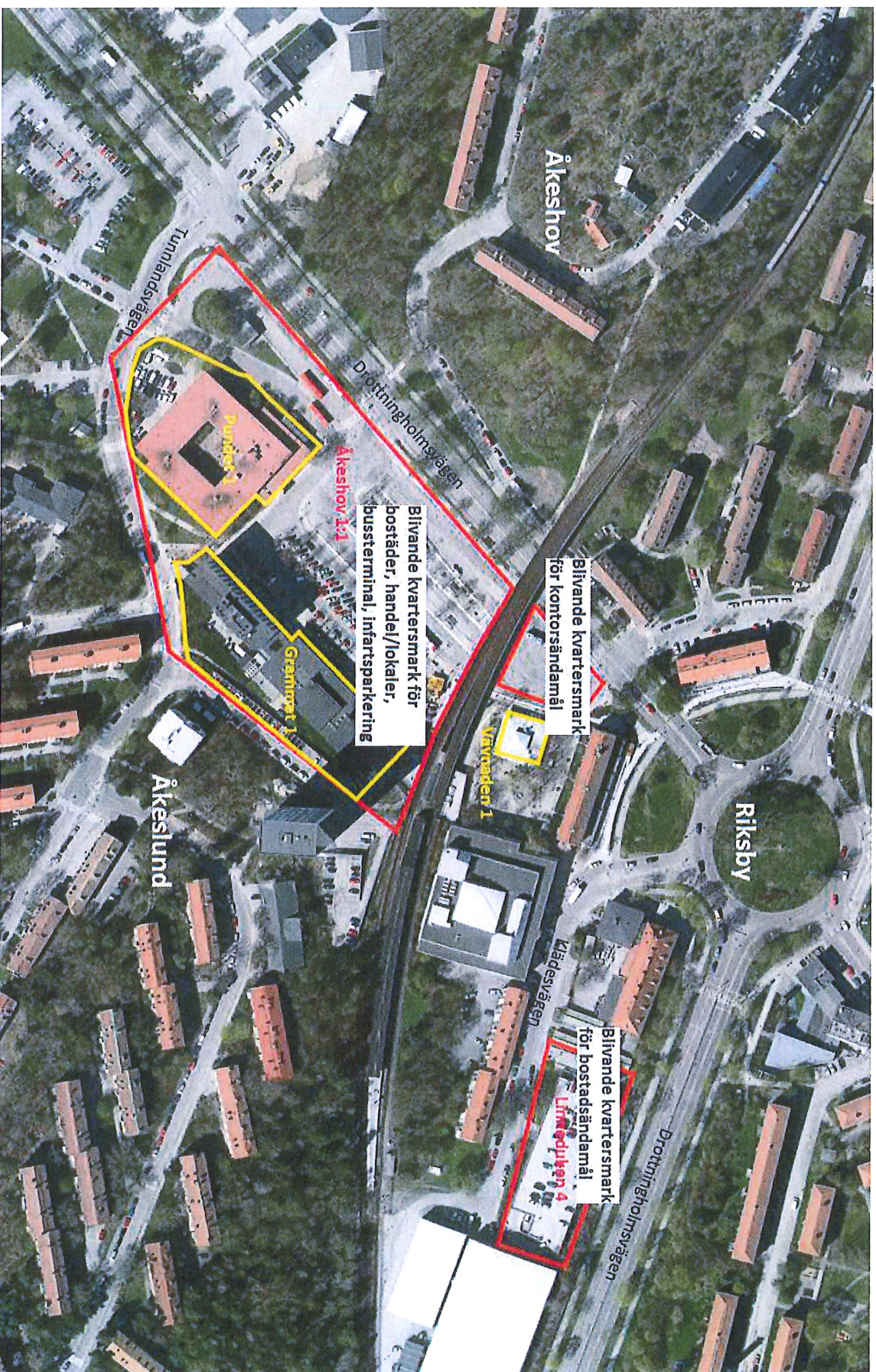

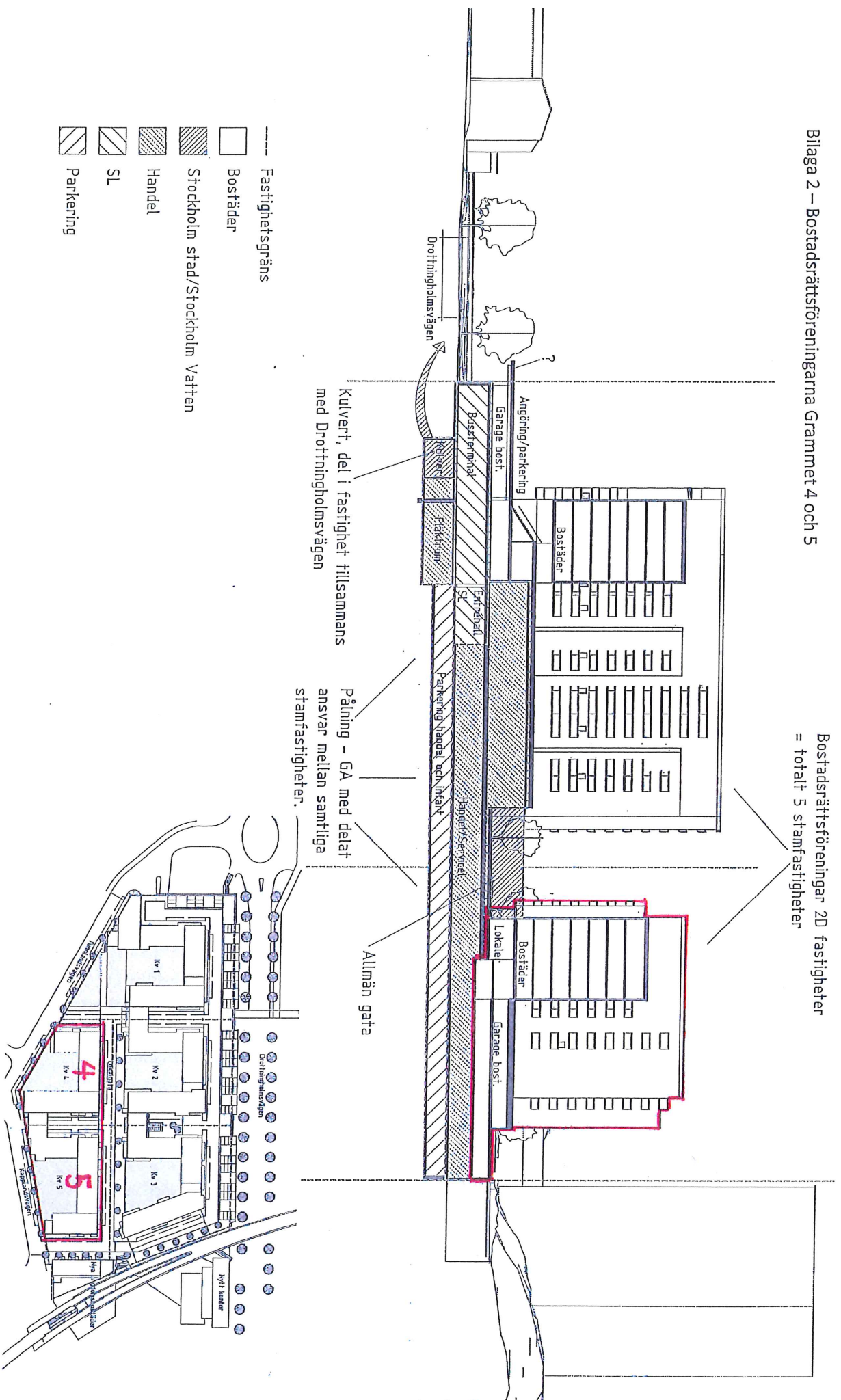
Bilaga 1 – Områden för markanvisning

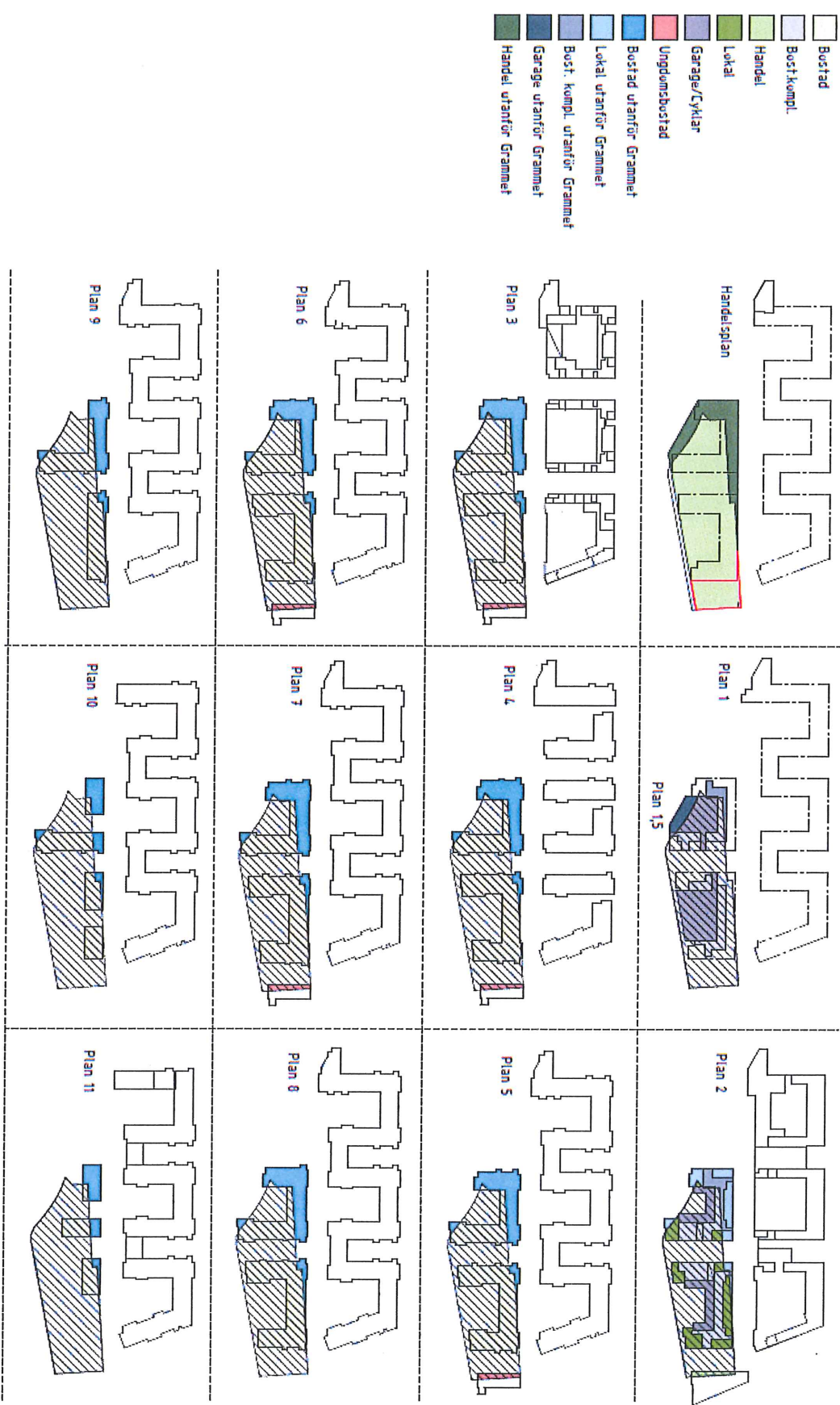
Områden för markanvisning avgränsade med röda linjer. Bolagets fastigheter markerade med gult överlätes/återlämnas till staden.

Bilaga 2 – Bostadsrättsföreningarna Grammet 4 och 5

Bostadsrättsföreningar 2D fastigheter
= totalt 5 stamfastigheter

Bilaga 3 – Byggrätternas fördelning mellan fastigheterna Åkeshov 1:1 och Grammet 1

MARKANVISNINGSPOLICY

För bostadsfastigheter och andra
exploateringsfastigheter

Antagen i exploateringsnämnden 2007-04-19

Definitioner

Inför planeringen av ny bebyggelse fördelar Exploateringsnämnden genom markanvisningsbeslut den mark som staden äger till olika intressenter.

MARKANVISNING

Markanvisning är en option att under viss tid och på vissa villkor ensam få förhandla med staden om förutsättningarna för genomförande av ny bostadsbebyggelse eller annan exploatering inom visst markområde som staden äger". Markanvisning kan ske antingen genom att staden direktanvisar ett område eller genom anbudsförfarande.

I samband med att exploateringsnämnden ger markanvisning till en byggherre upprättar staden ett s k markanvisningsavtal med byggherren för det aktuella projektet. I avtalet ska hänvisning ske till gällande markanvisningspolicy som finns tillgänglig på Stockholm stads webbplats.

MARKANVISNINGSAVTAL

Markanvisningsavtalet är en bekräftelse dels på nämndens beslut, dels på att byggherren accepterar de villkor som gäller för markanvisningen. Avtalet ger en trygghet för den enskilde byggherren att med ensamrätt kunna förhandla med staden om genomförande av ny bebyggelse och därmed vara villig att satsa resurser och kostnader för erforderlig projektering m m i samband med detaljplanearbete och avtalsförhandlingar.

Markanvisningspolicy för bostäder i flerfamiljshus

Markanvisningspolicyn gäller för markanvisningar som görs av exploateringsnämnden från den 19 april 2007. För projekt där mark-/exploateringsnämnden eller kommunfullmäktige tidigare beslutat om markanvisning med tomträttsupplåtelse eller försäljning fullföljs fattade beslut och ingångna avtal. Om en byggherre med tomträtt istället vill köpa marken ska förvärvet ske till marknadspris. Om en byggherre vill upplåta med bostadsrätt istället för hyresrätt och nämnden godkänner bytet av upplåtelseform, skall marken säljas till marknadspris.

Allmänna mål för bostadsbyggandet

Det behövs fler bostäder i Stockholm och ambitionen är att bygga 15 000 bostäder under nuvarande mandatperiod för att under perioden fram till 2030 bygga ytterligare 60 000 lägenheter. För exploateringskontorets del innebär detta i genomsnitt 3 000 lägenheter per år skall föras fram till markanvisning under åren 2007-2010 och att kontoret sedan aktivt samarbetar med byggherrar om detaljplan och genomförande.

Kontoret bör vidare samarbeta med markägarna/byggherrarna till de lägenheter som planeras på icke kommunalt ägd mark, så att dessa byggs.

Ambitionen är att fortsätta att utveckla Stockholm och stockholmsregionen, samt att skapa förutsättningar att erbjuda invånarna en god och hållbar boendemiljö. Exploateringskontoret skall, genom effektiv, ekonomisk och miljövänlig markanvändning bidra till en tillgänglig och trygg stad samt verka för blandade upplåtelseformer i hela staden och en mångfald av boende och boendeformer genom att skapa förutsättningar för ett långsiktigt bostadsbyggande i jämn takt.

Storleken på de enskilda markanvisningarna anpassas efter omgivande bebyggelse, förutsättningarna för arkitektonisk variation, möjligheterna till varierande upplåtelseformer och optimala antalet medverkande byggherrar, för att skapa mångfald.

I dagsläget har drygt 250 byggherrar ansökt om markanvisning i Stockholm. Av dessa är det ett 70-tal företag som fått markanvisning och är aktiva i Stockholm. Fördelningen mellan bostadsrättsbyggare och hyresrättsbyggare är jämn. Den stora mängden byggherrar, varav flera är relativt nya i Stockholm, ställer krav på tydliga rutiner vid markanvisning och den fortsatta processen så att arbetet med exploateringen kan fortlöpa smidigt.

Hyresrätt

Marken för hyresrättslägenheter kan säljas till marknadsvärde eller upplåtas med tomträtt enligt de riktlinjer som kommunfullmäktige beslutar.

Bostadsrätt

Marken för bostadsrättslägenheter ska säljas till marknadsvärde.

Direktanvisning eller anbud

Markanvisning efter anbudsförfarande avseende pris på marken bör ske i en sådan omfattning att staden har goda kunskaper om marknadsvärdet på mark i

stadens olika delar. Anbudet kan också avse idéer om utformningen/användningen som kan ligga till grund för markanvisningsavtal. Direktanvisning kan göras vid försäljning av mark då markvärdena är kända eller då det finns motiv att välja en viss byggherre.

Vid tomträttsupplåtelse skall i normalfallet direktanvisning göras enligt denna markanvisningspolicy. Avgäldsnivån skall då följa kommunfullmäktiges beslut om tomträttsavgälder. Även vid tomträttsupplåtelse kan kontoret enligt kommunfullmäktiges beslut tillämpa ett anbudsförfarande.

Val av byggherre

Vid valet av byggherre, både vid anbud och direktanvisning, ska hänsyn tas till dennes ekonomi, stabilitet och intresse av långsiktigt förvaltning av bebyggelsen med avsedd upplåtelseform. Staden bör vid valet av byggherre verka för att konkurrensförhållandena på marknaden främjas t ex genom att uppmuntra nya företag att etablera sig i Stockholm.

Vid urvalet beaktas tidigare genomförda bra projekt liksom nytänkande, låga boendekostnader etc. En långsiktig kvalitets- och miljöprofil, liksom att byggherren är villig att uppfylla stadens fastställda generella krav är en förutsättning för att markanvisning ska kunna ges.

Även kostnadsfaktorn är viktig. Stadens invånare är beroende av att det produceras bostäder som alla har råd att efterfråga. I den utsträckning markanvisningen kan användas för att pressa kostnader och gynna producenter som är villiga att producera bostäder av god kvalitet till rimliga priser, är det positivt.

Vidare önskar staden bidra till att underlätta för nya bostadsproducenter att etablera sig på stockholmsmarknaden.

Markanvisningspolicy för småhus

Ovan redovisade markanvisningspolicy för bostäder i flerfamiljshus gäller också för småhus. Marken till gruppbyggda småhus på gemensam tomt som upplåts med hyresrätt kan upplåtas med tomträtt. Marken till äganderättssmåhus och bostadsrättssmåhus skall säljas.

Markanvisningspolicy för andra exploateringsfastigheter

För andra exploateringsfastigheter gäller markanvisningspolicy i tillämpliga delar. Exempel på sådana exploateringar är hotell, bebyggelse för kultur och undervisning, samt andra former av bebyggelse för näringslivets behov.

Villkor för markanvisning

a) En markanvisning är tidsbegränsad till två år från exploateringsnämndens beslut. Om en bindande överenskommelse om exploatering inte kan träffas inom dessa två år kan staden göra en ny markanvisning. Exploateringskontoret kan medge förlängning. En förutsättning för förlängning är att byggherren aktivt drivit projektet och förseningen inte beror på byggherren.

Staden ska ha rätt att återta en markanvisning under den angivna perioden om det är uppenbart att byggherren inte avser eller förmår att genomföra projektet i den takt eller på det sätt som avsågs vid markanvisningen eller om staden och byggherren inte kan komma överens om priset. Återtagen markanvisning ger inte byggherren rätt till ersättning.

b) Byggherren står för all ekonomisk risk i samband med detaljplanearbetet. Projektering i samband med detaljplanearbetet ska göras i samråd med staden.

c) Projekt som avbryts till följd av beslut under detaljplaneprocessen ger ej rätt till ersättning eller ny markanvisning som kompensation.

d) På stadens begäran ska byggherren upplåta specialbostäder, lokaler för barn- och äldreomsorg samt vissa kategoribostäder.

e) Markanvisning får ej överlåtas utan stadens medgivande. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag.

f) Den som erhåller markanvisning för hyresrätt skall ha avtal eller sluta avtal med Bostadsförmedlingen i samband med anvisningen.

g) Byggherren skall följa beslutade generella krav av Kommunfullmäktige eller exploateringsnämnden. Det kan t ex gälla att integrera olika former av socialt boende och specialbostäder i nya bostadsprojekt och att göra ute- och inomhusmiljön tillgänglig för människor med funktionshinder eller att följa stadens avfallspolicy etc.

MARKANVISNINGSPOLICY

EXPLOATERINGS
KONTORET

KONTAKT

Exploateringskontoret
Box 8189
104 20 Stockholm

BESÖKSADRESS:

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4

TELEFON :

08-508 276 00

FAX :

08-508 272 22

LÄS MER:

www.stockholm.se/exploateringskontoret

EXPLOATERINGS KONTORET

2012-03-09
PM

Ingmarie Ahlberg
Miljö och teknik
08-508 264 54

Information om nya miljö- och energikrav som ska tillämpas vid markanvisningar from 1 juli 2012

Bakgrund

Stockholms miljöprogram visar stadens ambitioner inom miljöområdet. Miljöprogrammet är, förutom miljöstyrning av stadens egen verksamhet, vägledande och styrande för samarbete med näringslivet, invånare, organisationer och myndigheter i arbetet för ett miljömässigt hållbart Stockholm.

Den 30 januari antog Kommunfullmäktige ett nytt miljöprogram, för perioden 2012-2015. Miljöprogrammet innehåller sex inriktningsmål och 29 detaljerade delmål som staden ska uppfylla. De sex inriktningsmålen är:

1. Miljöeffektiva transporter
2. Giftfria varor och byggnader
3. Hållbar energianvändning
4. Hållbar användning av mark- och vatten
5. Miljöeffektiv avfallshantering
6. Sund inomhusmiljö

Det är framförallt miljösmål 1-4 som har direkt bäring på Exploateringsnämndens olika verksamheter och ansvarsområden. Utifrån miljösmål 2 och 3 ges Exploateringsnämnden i uppdrag att tillämpa krav för giftfria varor och byggnader och hållbar energianvändning vid markanvisningar på stadens mark. I korthet innebär dessa två miljösmål:

- **Giftfria varor och byggnader** – att ställa krav på materialval vid markanvisning och upprättande av exploateringsavtal för nyproduktion av byggnader och anläggningar. Kravet innebär bla att olika verktyg som Byggvarubedömningens kriterier för rekommenderade eller accepterade varor (totalbedömning) eller BASTA, alternativt Svanen, Bra Miljöval eller EU Ecolabel ska användas i projekten.

- **Hållbar energianvändning** – att vid markanvisning och upprättande av exploateringsavtal för nyproduktion av byggnader och anläggningar ställa krav på att energianvändningen är max 55 kWh.

Nya Miljö- och energikrav för markanvisningar from 1 juli 2012

Exploateringsnämnden kommer att börja tillämpa de nya energi- och miljökrav i markanvisningar från och med 1 juli 2012. Kraven kommer sedan att regleras i överenskommelser om exploatering.

Exploateringskontoret ska ta fram ett handlingsprogram med vägledning för hur kontoret ska tillämpa de nya miljömålen i stadens miljöprogram.

Handlingsprogrammet ska tas upp i exploateringsnämnden 24 maj 2012 och kraven börjar tillämpas från och med 1 juli 2012.

Handlingsprogrammet kommer att specificera miljökraven och vara vägledande för hur Bolagen ska tillämpa de nya energi- och miljökraven vid markanvisningar på stadens mark.

Ändrade uppföljningsrutiner för befintliga energikrav som tillämpas vid markanvisningar from 2010

Exploateringsnämnden tillämpar följande energikrav vid markanvisning på stadens mark sedan 2010:

"Vid annan uppvärmningsform än el, dvs där huvudsakliga energikällan är fjärrvärme eller alternativ uppvärmningskälla med förnybar energi, ska energianvändningen i byggnader (köpt energi, Atemp, exklusive hushållsel) ej överstiga 75 kWh/m² och år, varav högst 15 kWh/m² och år elektricitet (inkl fastighetsel). Kraven omfattar inte byggnader med el som huvudsaklig energikälla, t.ex. där värmepump eller liknande används."

Dessa krav kommer att ersättas av de nya miljö- och energikraven som börjar tillämpas 1 juli 2011.

OBS! Kravet att Energimyndighetens E-nyckel ska användas för rapportering av energiförbrukning andra uppvärmningsåret måste ändras eftersom Energimyndigheten beslutat lägga ner E-nyckeln.

Alla som fått markanvisningar from 2010 kommer att informeras om nya rutiner för uppföljning. Den uppföljningsvägledning som tas fram för de nya miljö- och energikraven (55 kWh/m²) ska även kunna tillämpas för de gamla (75 kWh/m²) energikraven.

De nya rutinerna för att verifiera energiprestanda i nya byggnader kommer att utgå från Sveby-programmet (www.sveby.org).